

સુપ્રભાતમ્
સુરેષ પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

સલામી સવારની..
વિશ્વને, જગત-જમાદાર, ઓબામા નડે છે,
વિશ્વના કાટ-કરચોટોને પનામા નડે છે,
પ્રજા છેલ્લે જોબામાં, જોબામાં બતાવે છે ચાંદ
ધરણા જ ઘાટકી, દુશ્મનો નાના નડે છે...
(વિકાસ 'કોમા'માં...)

સિંતન
યથા યથા હિ પુરુષઃ શાસ્ત્ર સમદિ ગચ્છતિ ।
તથા તથા વિજ્ઞાનાતિ વિજ્ઞાનં ચ અસ્ય રોચતે ॥
જેમ જેમ વ્યક્તિ સાચને વધુ ને વધુ જાણે, સમજે છે, તેમ તેમ એ શાસ્ત્રનો મર્મ સમજતો થાય છે. એના જ્ઞાન-વિજ્ઞાનની ઊંડી સમજણ એને શોભા બક્ષે છે.
માણસ જેમ જેમ અભ્યાસ કરે છે, તેમ તેમ એને વધુ ને વધુ જાણવાનું ગમે છે, અભ્યાસમાં એની રુચિ વધતી જાય છે. એને શાસ્ત્રો, વેદ, પુરાણ આદિ વાંચવા ગમે છે. એની જ્ઞાન પિપાસા વધતી જાય છે. વધુ ને વધુ જ્ઞાન મેળવવાની, જીવનનું વિજ્ઞાન સમજવાની ઉત્તરોત્તર વધતી જતી રુચિ એને શોભા આપે છે. એના જ્ઞાનનો પ્રકાશ બધે ફેલાય છે.
આપણા પ્રાચીન ગ્રંથો-શાસ્ત્રો-વેદ-ઉપનિષદોમાં ઋષિમુનિઓના અધ્યયન અને અનુભવનો નિચોડ છે. બધી જ્ઞાનના રહસ્યોનું એનાં નિરુપણ છે. અભ્યાસ અને ચિંતન-મનન દ્વારા તે રહસ્યો ઉકેલી શકાય છે. જેના દ્વારા જ્ઞાન-સંપાદન થાય અને સમજ-શક્તિ-બુદ્ધિનું સમાર્જન થાય છે.

સુવિચાર
● 'દરિયો ડૂબી ગયો' - એમ કહેનારને હસી કાઠનારા કદી તરી શકતા નથી - ભાણજી સોમેયા
● વિચારોનો ઉપયોગ અને વિનિયોગ સુચારુરૂપે કરનાર માણસ પ્રતિષ્ઠા પામે છે - વિચારસૂત્ર
● મહત્વાકાંક્ષાના ત્રણ આદર્શો - મેળવવું, માણવું અને આપવું,
તેને પ્રતિબદ્ધ રહે છે, તેઓ સાચા અર્થમાં સફળ થાય છે - જનકલ્યાણ
● મારી પહોંચે ક્યાં સુધી છે તેવા હુંકાડા મારવા કરતાં
મારું કાર્ય ક્યાં સુધી છે એ દેખાડવું વધારે સારું ગણાશે - વજુ કોટક
● સાચી સમૃદ્ધિ એ વિચારોની સમૃદ્ધિ છે - નેપોલિયન હિલ
● તમે મહત્વાકાંક્ષાની કિંમત ચૂકવવા તૈયાર હો તો તમને ધ્યેય અવશ્ય પ્રાપ્ત થશે - એન્ડ્રુ કાર્નિગી
● આજનું ઔષધ : લસણ, હળદર અને ગોળને મેળવીને તેનો લેપ મૂઠ માર પર કરવાથી સોજા-મૂઠ મારમાં રાહત થાય છે
(સંકલન : દીપક વી. ઝાસરા)

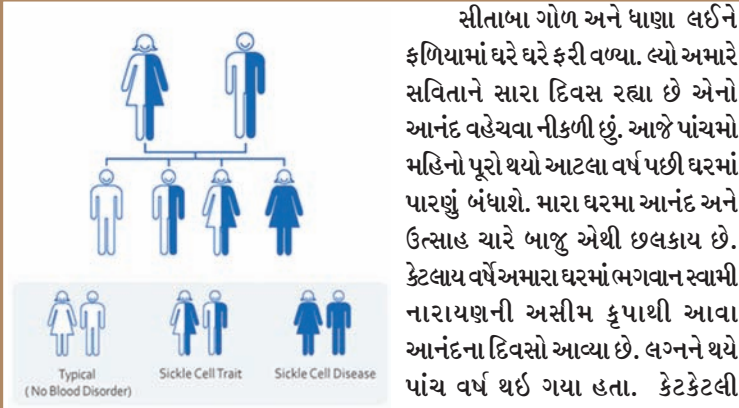
બોધકથા
આજકાલ બેંકને જરૂરી દસ્તાવેજ (ખોટા-સાચા) આપી ઉદ્યોગપતિઓ લાખો-કરોડોની લોન લઈ લે છે - નેતાઓ અને બેંકોને પણ એમાંથી મલાઈ મળતી રહે છે. પ્રજાના પૈસાની ટોપી માલીઆઓ ખૂદ પહેલી વિદેશ નાશી જાય છે.
આપણો સાંસ્કૃતિક વારસો સાવ જ જુદો હતો. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના પિતાશ્રી મહર્ષિ દેવેન્દ્રનાથ જમીનદાર તો હતા પણ નરમ સ્વભાવને કારણે શોષણવૃત્તિ ન હતી તેથી જમીનદારી પોચી પડી. આર્થિક સ્થિતિ બગડી હતી. છતાં દાન લેવા આવનારા કદી ખાલી હાથે જતા નહીં.
બંગાળના એક અનાથાલયના ટ્રસ્ટીઓ - દેવેન્દ્રનાથને મળવા આવ્યા. કહ્યું આપના પિતાશ્રીએ 'અનાથાલય' ને એક લાખનું દાન જાહેર કર્યું હતું પણ અચાનક તબિયત બગડી અને વચન પૂર્ણ કરી ન શક્યા. વિદાય થયા - આપ જો એમની અંતિમ ઈચ્છા પૂર્ણ કરો તો સારું!!
દેવેન્દ્રનાથે એક મહિનાનો સમય માગ્યો. પોતાની જમીન વેંચી - એક લાખ રૂપિયા એકત્ર કરી - પિતાજીનું વચન પૂર્ણ કર્યું...

ગાંધીનગર પંથકને ભરડો લઈ રહેલ ત્રણ બીમારીઓ
વિશ્વ આરોગ્ય દિવસે જાહેર થયેલ મોજણી મુજબ રાજ્યના પાટનગર જિલ્લામાં જે સ્થિતિ પ્રવર્તી રહી હોવાનું જાણવા મળે છે તે મૂબ ચિંતાજનક છે. સવિશેષ ગાંધીનગર જિલ્લામાં મોઢાના કેન્સર અને ડિપ્રેશનનું પ્રમાણ વધી રહ્યું હોવાના અણસાર સાંપડે છે. ટીબીનો રોગ પણ વકરી રહ્યો છે. આ ત્રણે રોગો માનવ જીવન સામે ખતરાની ઘંટડી સમાન છે. થોડી જ કાળજી લેવામાં આવે તો આ રોગો પર નિયંત્રણ પણ લાદી શકાય એમાં શંકાને સ્થાન નથી. ટીબી એ હવાથી ફેલાતો ચેપી રોગ છે અને એ દરદીના ગફના મારફત બહાર પડતાં બેક્ટેરિયા જ્યારે હવા મારફત અન્ય વ્યક્તિના શ્વાસમાં દાખલ થાય ત્યારે એની પ્રતિકાર શક્તિ નબળી હોય તો એને સર્કજમાં લઈ લે છે. ટીબી ક્યારેક રાજરોગ ગણાતો હતો - એવા રોગ જે જીવ લઈને જ જાય. પરંતુ સ્ટ્રેપ્ટો માઈસીન જેવા એન્ટિબાયોટિકની શોધ પછી એના પર કાબૂ મેળવવામાં સફળતા સાંપડી અને હવે તે એ પૂર્ણપણે મટાડી શકાય છે. અગાઉ ટીબીના દરદીઓને અલગ સેનેટોરિયમમાં સારવાર આપવાની પ્રથા શરૂ થયેલી, તેની પણ હવે જરૂર રહી નથી. ટીબી સંપૂર્ણપણે સાધ્ય બીમારી છે, અને ટીબીનો દરદી ધરમાં જ રહીને, પોતાનો નોકરી ધંધો કરતાં કરતાં એનો જરૂરી કોર્સ પૂરો કરે તો સંપૂર્ણ સ્વાસ્થ્ય લાભ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. મોઢાનું કેન્સર એ સામાન્ય રીતે વહોરેલી પીડા છે. સામાન્ય રીતે એ તમાકુ-ગુટખા અને પાનમસાલા ચાવવાથી મુખગુહાની કોમળ અંતસ્ત્વચા પર ચાંદાં પડવાથી શરૂ થાય છે અને અંતે લસિકા ગ્રંથિઓ દ્વારા શરીરના અન્ય ભાગોમાં ફેલાઈ જીવલેણ નીવડે છે. મોઢાના કેન્સરનું નિદાન વહેલી તકે, પહેલાં જ તબક્કામાં થઈ જાય તો બગડેલો ભાગ કાપી નાખી દરદીનો જીવ બચાવી શકાય છે. લોકશિક્ષણ અને આરોગ્ય વિષયક

જાગૃતિ દ્વારા આ જીવલેણ બીમારીને થતાં પહેલાં જ નાથી શકાય છે. ગાંધીનગર જિલ્લામાં ડિપ્રેશનની બીમારી એ ઉપાડો લીધો છે તે આધુનિક જીવનશૈલીમાં પ્રવર્તતી તાણને કારણે છે. માણસ અનેકવિધ આકાંક્ષાઓ સાથે ઉદરદોડમાં સામેલ થાય છે અને ધાર્યું લક્ષ્યાંક પાર નહીં પ્રેરાય છે. શારીરિક બીમારીઓ પ્રત્યે સમાજમાં જે જાગૃતિ છે તે માનસિક રોગો વિશે નથી. ડિપ્રેશનનો શિકાર બની ગયેલ દરદી સ્વભાવે ચીડિયો બની જાય છે. એને બધા પોતાની ઉપેક્ષા કરતાં હોય એવું લાગ્યાં કરે છે. પોતે સાવ જ નકામો બની ગયો હોવાના ખ્યાલથી પીડાતો માણસ

તંત્રીસ્થાનેથી...

પડતાં હતાશામાં - ડિપ્રેશનમાં સરી જાય છે. ડિપ્રેશનથી પીડાતા માણસને કશું ગમતું નથી. એની ભૂખ અને ઊંઘ મરી જતી હોય છે. જો વેળાસર સારવાર ન મળે તો એ આપઘાત કરીને જિંદગીના ત્રાસથી મુક્તિ મેળવવાનો વિકલ્પ સ્વીકારી લેવા આખરે તક મળતાં જ મોત વહાલું કરી દે છે. ડિપ્રેશનના દરદીને હુંકરું અને આશ્વાસનની જરૂર હોય છે. સમાજમાં આ ત્રણે બીમારીઓ વિશે જાગૃતિ આણવાની અને વેળાસર સારવાર ઉપલબ્ધ કરાવવાની સરકાર અને નાગરિકોની સહિયારી ફરજ છે.

સીતાબા ગોળ અને ઘાણા લઈને ફળિયામાં ઘરે ઘરે ફરી વળ્યા. લ્યો અમારે સવિતાને સારા દિવસ રહ્યા છે એનો આનંદ વહેંચવા નીકળી છું. આજે પાંચમો મહિનો પૂરો થયો આટલા વર્ષ પછી ઘરમાં પારણું બંધાશે. મારા ઘરમાં આનંદ અને ઉત્સાહ ચારે બાજુ અંધી છલકાય છે. કેટલાય વર્ષે અમારા ઘરમાં ભગવાન સ્વામી નારાયણની અસીમ કૃપાથી આવા આનંદના દિવસો આવ્યા છે. લગ્નને થયે પાંચ વર્ષ થઈ ગયા હતા. કેટકેટલી બાધાઓ રાખી અક્ષરધામ મંદિરમાં દર રવિવારે ચાલતા જવું અને રવી સભા ભરવી એવી ટેક લીધા પછી દ મહીને સારા દિવસો ભગવાને બતાવ્યા છે. ભગવાને અમારી લાજ રાખી છે. મારા મનોજના બાપા અત્યારે હોત તો ખુશ ખુશ થઈ ગયા હોત, સીતાબા ફરતા ફરતા રમીલાબેન ને ત્યાં ગયા રમીલાબેન શિક્ષિકા હતા. રમીલાબે કહ્યું સીતાબા આ ખરેખર આનંદની વાત છે પણ બાળક જે આવવાનું છે તેના માટે કઈ તપાસ કરાવી?? કોઈ ડોક્ટરને બતાવ્યું??
સીતાબા બોલ્યા અરે રમીલા એમાં ડોક્ટરને શું બતાવવાનું અમારા વખતમાં તો આવું કશું જ ન હતું બાળ્યું. ગામમાં એક દાયાણ હતી. જે આવીને પ્રસુતી કરાવી જતી અને કઈ પણ થતું નહિ. લે...તું વાત કર ઓલી સંતોક ને તો દ પ્રસુતી દાયાણે કરાવી હતી પણ બધી નોર્મલ હતી. સીતાબા બોલ્યા હવે આ ખોરાક બદલાઈ ગયો લોકો કામ કરતા નથી. ઘર કામ રસોઈનું કામ બધું નોકરો અને રસોઈયા કરતા થઈ ગયા શરીરને સહેજ પણ તકલીફ પણ આપતા નથી. એટલે શરીરને કઈ તકલીફ પણ પડતી નથી. એટલે પેટ કાપી ને છોકરાને લેવું પડે છે. અમારા જમાનામાં તો પેટ કાપી ને છોકરું લેવું એ અપશુકન ગણાતા એ છોકરો

ANTENETAL PROFILE કરવો જરૂરી છે?

પૃથ્વી પર આવી ને શું કરશે.
હા, હજારો વર્ષ પહેલાં એવું ઈતિહાસમાં છે કે ચન્દ્રગુપ્તના વખતમાં પેટ કાપી ને છોકરાને જન્મ આપ્યો છે પણ તે વખતે એવું હતું કે એ મહિના વાડી બેનને કોઈ એ ઝેર આપેલું હતું. રમીલા બેન બોલ્યા સીતાબા તમારા વિચારો બહુ ઊંચા છે. પણ તમને કહ્યું પ્રસુતી વખતે જે બહેનો ના મોત થાય છે તેના અંકો તમારી પાસે છે? જીવિત રહેલાની જ તમને ખબર છે. સીતાબા તમે કહો છો તે સાવ ખોટું નથી પણ પૂરે પૂરું સત્ય પણ નથી આજના જમાનામાં સાયન્સ વધી ગયું છે અને એક હજાર પ્રસુતિમાંથી એકપણ બહેનનું પ્રસુતીને લીધે મૃત્યુ ના થાવું જોઈએ અને તેના માટેની આ મહેનત છે, અને રમીલા બેનને

તળ દુરસ્તી
મહેન્દ્ર ગજજર
ડૉ. દિનેશ રાઠોડ

કહ્યું સીતાબા મને કેટલો આનંદ અને ગર્વ થાય છે કે આવી હજારમાંથી હજાર બહેનો જીવિત રહે છે જુઓ સીતાબા પહેલાથી મહિના રહ્યા છે તેની જાણ થાય ત્યારે સ્ત્રી રોગના ડોક્ટર ને બતાવું જરૂરી છે. દર મહીને સ્ત્રી રોગના ડોક્ટર ને અચૂક બતાવું જ જોઈએ દ મહીના પછી લોહીના બધા ટેસ્ટ એટલે કે જેને ANTENETAL પ્રોફાઇલ કહે છે અને ૪ થી ૫ મહિના ની વચ્ચે સોનોગ્રાફી પણ કરાવી લેવી જોઈએ જેથી છોકરાના વિકાસ અને અવયવો બરાબર છે તેનો ખ્યાલ આવે. સીતાબા જો તમને રસ પડ્યો હોય તો આપણે તમારા ટીકરાની વહુ ને લઈ ને કોઈ સ્ત્રીરોગના ડોક્ટર ને બતાવીએ.
રમીલા કેટલા વર્ષ પછી સ્વામી નારાયણ ભાગવાનની કૃપાથી અમારા ઘર મા કોઈ મહેમાન આવવાનું છે જેના લીધે હું કોઈ કયાસ નહિ છોડું. ચાલ બુન તું કહે ને ડોક્ટર ને બતાવવા જઈએ. ગાંધીનગરમાં આવી ગાંધીનગરના સીનીયર અને જાણીતા સ્ત્રી રોગના ડોક્ટરને બતાવું ડોક્ટરે સીતાબાને કહ્યું તમારા પુત્ર વધુમાં બહુ જ સાડુ, વિકાસ બરાબર છે પણ રૂટીન તપાસ કરાવીએ અને સોનોગ્રાફી કરાવી લઈએ કે જેનાથી તમારા પુત્ર વધુમાં આકાર લઈ રહેલ બાળક બરાબર વિકસિત છે કે નહિ તેના અવયવો સંપૂર્ણ રીતે બરાબર છે ને યોગ્ય છે કે નહિ તે ખબર પડે. અને લોહી ટેસ્ટ પણ કરવા પડે જેને ANTENETAL પ્રોફાઇલ કહેવામાં આવે છે. રમીલા એ ડોક્ટર એ સવાલ કર્યો કે, ડો સાહેબ સીતાબા ને લોહી ટેસ્ટ કેમ કરવાના તે તેને સમજાવો. ડોક્ટરે કહ્યું, પહેલા તો લોહીના ટકા કેટલા છે તે

સૌ પ્રથમ ગુજરાતી એન્સાઈક્લોપીડિયા કોણે બહાર પાડ્યો હતો?

ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો	વિવિધા
(૧) સુરત જિલ્લાના દુબળા આદિવાસીઓનું કયું લોકનૃત્ય જાણીતું છે? (અ) હાલીનૃત્ય (બ) ધમાલ નૃત્ય (ક) ઘેઘુર નૃત્ય (ડ) ઠાંડીયા નૃત્ય	વિષય : આ સપ્તાહમાં આવતા વિશ્વના વૈજ્ઞાનિકોના જન્મદિવસ ● ૮ એપ્રિલ ૧૮૬૯ હાલ્ડી કુશીંગ : અમેરીકન ન્યૂરોસર્જન, ન્યૂરોસર્જરીના પિતામહ, સર્જરીમાં એક્સ-રે ટેકનીકનો ઉપયોગ કરનાર ● ૮ એપ્રિલ ૧૯૪૭ હાબર્ટ સ્પેન્સર જેનીંગ્સ : અમેરીકન જુઓલોજીસ્ટ, 'માઈક્રોઓર્ગેનાઈઝમ બીહેવિયર' પર સંશોધન કરનાર હોર્વર્ડ. આર. રુસ્ક : અમેરીકન તબીબ, ફિઝીયોથેરાપીના પિતામહ ● ૮ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેમ્સ એસ. મેકડોનાલ્ડ, અમેરીકન એરક્રાફ્ટ બનાવનાર, મેકડોનાલ્ડ એરક્રાફ્ટ કંપની સ્થાપનાર ● ૮ એપ્રિલ ૧૯૮૯ પૌલ લૂઈસ ટુસેઈન્ટ હેરાઉલ્ટ : ફ્રેન્ચ મટીરીયોલોજીસ્ટ, અને રસાયણશાસ્ત્રી, ઈલેક્ટ્રીક આર્ક ફર્નેશના શોધક. ● ૧૦ એપ્રિલ ૧૯૬૩ ફ્રેન્ક સ્ટીફન બેલ્ડવીન : અમેરીકન સંશોધક - મોનરોર કેલ્ક્યુલેટરના શોધક ● ૧૦ એપ્રિલ ૧૯૩૮ એલેક્ઝાન્ડર બૂચાન : બ્રિટીશ મરીલીયોલોજીસ્ટ, ખાસ પ્રકારનો વેધરમેપ (હવામાનનો નકશો) તૈયાર કરનાર સર હેનરી રેવિલ્સન : ઈંગ્લીશ આર્ચિઓલોજીસ્ટ અને આર્મી ઓફિસર : પર્શીયન સંસ્કૃતિ પર કામ કરનાર ● ૧૧ એપ્રિલ ૧૯૨૯ સરકારનો વેધરમેપ (હવામાનનો નકશો) તૈયાર કરનાર સર હેનરી રેવિલ્સન : ઈંગ્લીશ આર્ચિઓલોજીસ્ટ અને આર્મી ઓફિસર : પર્શીયન સંસ્કૃતિ પર કામ કરનાર ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૮૫૩ સરકાર જેમ્સ મેકન્ડ્રી : સ્કોટીસ કાર્ડિઓલોજીસ્ટ, હૃદયના ધબકારા, લોહીનું દબાણ વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી ડેટા એનાલીસીસ કરનાર પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૨ ફેરડીનાઈવોન લિન્ડરમેન : જર્મન ગણીતશાસ્ત્રી, પાઈનો ઉપયોગ કરીને બધી જ ગણીતની સાબિતીઓ મેળવી શકતી નથી એવું જણાવનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૫ બ્રનો રોઝી : ઈટાલીયન - અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી, કોસ્મીક રેડિએશન પર સંશોધન કરનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેકસ લેકાન : ફ્રેન્ચ સાયકોએનાલીસ્ટ, સિગ્મન્ડ ફ્રૅન્સના કામને આગળ વધારનાર વૈજ્ઞાનિક ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૯ હેરાલ્ડ સ્ટીફન બ્લેક : અમેરીકન ઈલેક્ટ્રીક એન્જીનીયર, 'નેગેટીવ - ફીડબેક પ્રિન્સિપલ' આપનાર ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૬ એડવર્ડ સી. ટોલમ : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ 'પર્પોઝીવ' સિસ્ટમ વિકસાવનાર
(૨) ગુજરાત યુનિવર્સિટીના આર્કિટેકનું નામ શું? (અ) પ્રભાશંકર સોમપુરા (બ) વિનાયક ગજજર (ક) આત્મરામ ગજજર (ડ) મણીશંકર સોમપુરા	● ૧૨ એપ્રિલ ૧૮૫૩ સરકાર જેમ્સ મેકન્ડ્રી : સ્કોટીસ કાર્ડિઓલોજીસ્ટ, હૃદયના ધબકારા, લોહીનું દબાણ વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી ડેટા એનાલીસીસ કરનાર પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૨ ફેરડીનાઈવોન લિન્ડરમેન : જર્મન ગણીતશાસ્ત્રી, પાઈનો ઉપયોગ કરીને બધી જ ગણીતની સાબિતીઓ મેળવી શકતી નથી એવું જણાવનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૫ બ્રનો રોઝી : ઈટાલીયન - અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી, કોસ્મીક રેડિએશન પર સંશોધન કરનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેકસ લેકાન : ફ્રેન્ચ સાયકોએનાલીસ્ટ, સિગ્મન્ડ ફ્રૅન્સના કામને આગળ વધારનાર વૈજ્ઞાનિક ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૯ હેરાલ્ડ સ્ટીફન બ્લેક : અમેરીકન ઈલેક્ટ્રીક એન્જીનીયર, 'નેગેટીવ - ફીડબેક પ્રિન્સિપલ' આપનાર ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૬ એડવર્ડ સી. ટોલમ : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ 'પર્પોઝીવ' સિસ્ટમ વિકસાવનાર
(૩) કયા લોકવાદ્યોને સુધિર વાદ્ય કહેવામાં આવે છે? (અ) તારથી વાગતાં (બ) હાથની ચપાટથી વાગતાં (ક) ખખડાવીને વગાડતાં વાદ્યો (ડ) ફૂંકીને વગાડતાં વાદ્યો	● ૧૨ એપ્રિલ ૧૮૫૩ સરકાર જેમ્સ મેકન્ડ્રી : સ્કોટીસ કાર્ડિઓલોજીસ્ટ, હૃદયના ધબકારા, લોહીનું દબાણ વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી ડેટા એનાલીસીસ કરનાર પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૨ ફેરડીનાઈવોન લિન્ડરમેન : જર્મન ગણીતશાસ્ત્રી, પાઈનો ઉપયોગ કરીને બધી જ ગણીતની સાબિતીઓ મેળવી શકતી નથી એવું જણાવનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૫ બ્રનો રોઝી : ઈટાલીયન - અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી, કોસ્મીક રેડિએશન પર સંશોધન કરનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેકસ લેકાન : ફ્રેન્ચ સાયકોએનાલીસ્ટ, સિગ્મન્ડ ફ્રૅન્સના કામને આગળ વધારનાર વૈજ્ઞાનિક ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૯ હેરાલ્ડ સ્ટીફન બ્લેક : અમેરીકન ઈલેક્ટ્રીક એન્જીનીયર, 'નેગેટીવ - ફીડબેક પ્રિન્સિપલ' આપનાર ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૬ એડવર્ડ સી. ટોલમ : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ 'પર્પોઝીવ' સિસ્ટમ વિકસાવનાર
(૪) ગોડિલવાડ પંથકની કોળી બહેનોનું કયું નૃત્ય જાણીતું છે? (અ) હુડીલા (બ) 'ઢોલો રાણો' (ક) હાલીનૃત્ય (ડ) ધમાલ નૃત્ય	● ૧૨ એપ્રિલ ૧૮૫૩ સરકાર જેમ્સ મેકન્ડ્રી : સ્કોટીસ કાર્ડિઓલોજીસ્ટ, હૃદયના ધબકારા, લોહીનું દબાણ વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી ડેટા એનાલીસીસ કરનાર પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૨ ફેરડીનાઈવોન લિન્ડરમેન : જર્મન ગણીતશાસ્ત્રી, પાઈનો ઉપયોગ કરીને બધી જ ગણીતની સાબિતીઓ મેળવી શકતી નથી એવું જણાવનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૫ બ્રનો રોઝી : ઈટાલીયન - અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી, કોસ્મીક રેડિએશન પર સંશોધન કરનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેકસ લેકાન : ફ્રેન્ચ સાયકોએનાલીસ્ટ, સિગ્મન્ડ ફ્રૅન્સના કામને આગળ વધારનાર વૈજ્ઞાનિક ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૯ હેરાલ્ડ સ્ટીફન બ્લેક : અમેરીકન ઈલેક્ટ્રીક એન્જીનીયર, 'નેગેટીવ - ફીડબેક પ્રિન્સિપલ' આપનાર ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૬ એડવર્ડ સી. ટોલમ : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ 'પર્પોઝીવ' સિસ્ટમ વિકસાવનાર
(૫) મુખાલીની સારાભાઈએ કઈ સંસ્થાની સ્થાપના કરી હતી? (અ) દર્પણ અકાદમી (બ) આસ્થા સંસ્થા (ક) આશા સંસ્થા (ડ) જયંતિ સંઘ	● ૧૨ એપ્રિલ ૧૮૫૩ સરકાર જેમ્સ મેકન્ડ્રી : સ્કોટીસ કાર્ડિઓલોજીસ્ટ, હૃદયના ધબકારા, લોહીનું દબાણ વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી ડેટા એનાલીસીસ કરનાર પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૨ ફેરડીનાઈવોન લિન્ડરમેન : જર્મન ગણીતશાસ્ત્રી, પાઈનો ઉપયોગ કરીને બધી જ ગણીતની સાબિતીઓ મેળવી શકતી નથી એવું જણાવનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૫ બ્રનો રોઝી : ઈટાલીયન - અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી, કોસ્મીક રેડિએશન પર સંશોધન કરનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેકસ લેકાન : ફ્રેન્ચ સાયકોએનાલીસ્ટ, સિગ્મન્ડ ફ્રૅન્સના કામને આગળ વધારનાર વૈજ્ઞાનિક ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૯ હેરાલ્ડ સ્ટીફન બ્લેક : અમેરીકન ઈલેક્ટ્રીક એન્જીનીયર, 'નેગેટીવ - ફીડબેક પ્રિન્સિપલ' આપનાર ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૬ એડવર્ડ સી. ટોલમ : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ 'પર્પોઝીવ' સિસ્ટમ વિકસાવનાર
(૬) કઈ ગુજરાતી ફિલ્મ ભારતની નવ ભાષાઓમાં બની હતી? (અ) ભવની ભવાઈ (બ) રાજા હરિશંચંદ્ર (ક) વણઝારી વાવ (ડ) મહિયરની ચુંદરી	● ૧૨ એપ્રિલ ૧૮૫૩ સરકાર જેમ્સ મેકન્ડ્રી : સ્કોટીસ કાર્ડિઓલોજીસ્ટ, હૃદયના ધબકારા, લોહીનું દબાણ વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી ડેટા એનાલીસીસ કરનાર પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૨ ફેરડીનાઈવોન લિન્ડરમેન : જર્મન ગણીતશાસ્ત્રી, પાઈનો ઉપયોગ કરીને બધી જ ગણીતની સાબિતીઓ મેળવી શકતી નથી એવું જણાવનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૫ બ્રનો રોઝી : ઈટાલીયન - અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી, કોસ્મીક રેડિએશન પર સંશોધન કરનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેકસ લેકાન : ફ્રેન્ચ સાયકોએનાલીસ્ટ, સિગ્મન્ડ ફ્રૅન્સના કામને આગળ વધારનાર વૈજ્ઞાનિક ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૯ હેરાલ્ડ સ્ટીફન બ્લેક : અમેરીકન ઈલેક્ટ્રીક એન્જીનીયર, 'નેગેટીવ - ફીડબેક પ્રિન્સિપલ' આપનાર ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૬ એડવર્ડ સી. ટોલમ : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ 'પર્પોઝીવ' સિસ્ટમ વિકસાવનાર
(૭) કપિલ મુનિએ માતા દેવહૂતિને સાંખ્યશાસ્ત્રનો ઉપદેશ કયા સ્થળે આપ્યાનું મનાય છે? (અ) સિદ્ધપુર (બ) ચાણદ (ક) નારાયણ સરોવર (ડ) નારેશ્વર	● ૧૨ એપ્રિલ ૧૮૫૩ સરકાર જેમ્સ મેકન્ડ્રી : સ્કોટીસ કાર્ડિઓલોજીસ્ટ, હૃદયના ધબકારા, લોહીનું દબાણ વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી ડેટા એનાલીસીસ કરનાર પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૨ ફેરડીનાઈવોન લિન્ડરમેન : જર્મન ગણીતશાસ્ત્રી, પાઈનો ઉપયોગ કરીને બધી જ ગણીતની સાબિતીઓ મેળવી શકતી નથી એવું જણાવનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૫ બ્રનો રોઝી : ઈટાલીયન - અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી, કોસ્મીક રેડિએશન પર સંશોધન કરનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેકસ લેકાન : ફ્રેન્ચ સાયકોએનાલીસ્ટ, સિગ્મન્ડ ફ્રૅન્સના કામને આગળ વધારનાર વૈજ્ઞાનિક ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૯ હેરાલ્ડ સ્ટીફન બ્લેક : અમેરીકન ઈલેક્ટ્રીક એન્જીનીયર, 'નેગેટીવ - ફીડબેક પ્રિન્સિપલ' આપનાર ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૬ એડવર્ડ સી. ટોલમ : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ 'પર્પોઝીવ' સિસ્ટમ વિકસાવનાર
(૮) બૈજુ બાવરાનું વતન કયું સ્થળ છે? (અ) પ્રભાસ પાટણ (બ) ચાંપાનેર (ક) ધોળકા (ડ) બોટાદ	● ૧૨ એપ્રિલ ૧૮૫૩ સરકાર જેમ્સ મેકન્ડ્રી : સ્કોટીસ કાર્ડિઓલોજીસ્ટ, હૃદયના ધબકારા, લોહીનું દબાણ વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી ડેટા એનાલીસીસ કરનાર પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક ● ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૨ ફેરડીનાઈવોન લિન્ડરમેન : જર્મન ગણીતશાસ્ત્રી, પાઈનો ઉપયોગ કરીને બધી જ ગણીતની સાબિતીઓ મેળવી શકતી નથી એવું જણાવનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૫ બ્રનો રોઝી : ઈટાલીયન - અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી, કોસ્મીક રેડિએશન પર સંશોધન કરનાર ● ૧૩ એપ્રિલ ૧૯૦૧ જેકસ લેકાન : ફ્રેન્ચ સાયકોએનાલીસ્ટ, સિગ્મન્ડ ફ્રૅન્સના કામને આગળ વધારનાર વૈજ્ઞાનિક ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૯ હેરાલ્ડ સ્ટીફન બ્લેક : અમેરીકન ઈલેક્ટ્રીક એન્જીનીયર, 'નેગેટીવ - ફીડબેક પ્રિન્સિપલ' આપનાર ● ૧૪ એપ્રિલ ૧૯૮૬ એડવર્ડ સી. ટોલમ : અમેરીકન સાયકોલોજીસ્ટ 'પર્પોઝીવ' સિસ્ટમ વિકસાવનાર
(૯) ભરૂચની 'ગાંધર્વ નિકેતન' સંસ્થાની સ્થાપના કોણે કરી હતી? (અ) પંડિત ઓમકારનાથ ઠાકુર (બ) દયાનંદ સરસ્વતી (ક) જયશંકર ચુંદરી (ડ) રવિશંકર રાવલ	● ૧૨